

מתניתין:

מסביב חצי מהשיעור הזה, ואם עברה הדליקה את המרחק הזה, פטור.

רבי אליעזר אומר: השיעור הוא שש עשרה אמות לכל צד של הדליקה, (147) כדרך רשות הרבים ומעבר לכך, פטור.

רבי עקיבא אומר: המשים אמה לכל צד.

רבי שמעון אומר: נאמר "שלם ישלם המבעיר את הבערה" משמע שהכל לפי הדליקה. ובגמרא תתבאר דעת רבי שמעון.

המדליק בתוך שלו, (146) עד כמה תעבור הדליקה ויהא חייב?

רבי אלעזר בן עזריה אומר: רואין אותו את הדליקה כאילו הוא באמצע בית כור באמצע שדה שזורעים בו שלשים סאה [והוא שטח של מאתיים שבעים וארבע על מאתיים שבעים וארבע אמות] ואם הדליקה היא באמצע שדה כזאת, הרי שיש לכל צד

ועל דברי הרא"ש, שבמדליק בתוך של חבירו אין לו שיעור, ואפילו עברה מאה מיל חייב, כיון שעשה שלא ברשות. הקשה הרע"א, דמשמע שאפילו באונס גמור, כגון שנפל הגדר אחר כך שלא מחמת הדליקה ועברה שם חייב. ואם כן, למה אמרו בגמרא לקמן בהדליק בתוך של חבירו, שפטור על טמון בדברים שאין דרכן להטמין משום שלא היה לו להעלות על דעתו, והרי גם באונס גמור חייב במדליק בשל חבירו? ותירץ, דצריך לחלק: בדבר שתלוי בטבע האדם, שאינו מניח ארנק בגדיש, אם כן, בשעה שהדליק זה את האש, חשב בודאי שאין כאן ארנק. מה שאין כן בעברה האש מרחק גדול או גדר, שהוא דבר שאינו תלוי בטבע האדם, אלא הוא דבר אפשרי, שיתכן שתבא רוח סערה ותוליך את האש למרחקים או תפיל את הגדר. ואם כן, היה לו להעלות על דעתו זאת, ולכן הוא חייב במדליק בשל חבירו.

147. לא באמצע כתנא קמא, שהרי הגמרא אומרת לעיל שהמשנה הקודמת של "דרך רבים" היא לפי רבי אליעזר, ושם לא נזכר אמצע. ומדברי אליעזר נשמע גם לרבי עקיבא שאחריו. תוספות יום טוב.

שם אינו מפסיק לגבי דליקה כמו אמת המים, משום שאין בו קרירות כל כך, וגם אינו עמוק כמו אמת המים.

146. כתב הרא"ש: נראה שדוקא במדליק בתוך שלו נתנו חכמים שיעור, אבל במדליק בתוך של חבירו, כיון ששלא ברשות הדליק, לא נתנו שיעור.

וכתב התוס' יום טוב שגם המשנה הקודמת של "עברה גדר" מדברת דוקא במדליק בתוך שלו, אבל במדליק בשל חבירו חייב אפילו עברה שם גדר גבוה. ומה שנקט הכא "המדליק בתוך שלו", נתכוון לומר שהדליק במקום שאין הפסק גדר או נהר, וכל הפטור הוא רק משום שהדליק בתוך שלו, ושם שייכים כל השעורים הללו.

והרשב"א כתב: מה שחזרו ושנו "המדליק בתוך שלו" כאילו היא פלוגתא בפני עצמה [והלא היא המשך המשנה הקודמת, שעברה דרך הרבים פטור] משום שרצו לעשותה מחלוקת אחר סתם, ולומר דסתם מתניתין ששינו עברה דרך הרבים, לאו כולי עלמא היא, אלא מחלוקת רבי אליעזר ורבנן היא, ואין הלכה כאותה סתם אלא כמחלוקת, ומן המחלוקת ההיא נפסקה הלכה כרבי שמעון, דאמר הכל לפי הדליקה.